

DOBRUŠSKÝ VLASTIVĚDNÝ ALMANACH

Ročník III., 2019

70 LET UČŇOVSKÉHO ŠKOLSTVÍ V DOBRUŠCE

Mgr. Jana Melicharová

Střední škola – Podorlické vzdělávací centrum Dobruška v příštím roce oslaví 70. výročí svého vzniku. Těch 70 let právem patří mezi tři střední školy, které tvoří střední školství v Dobrušce.

Její modrou barvou zářící budovu a přilehlé dílny praktické výuky najdete na hranicích Dobrušky a Pulic přesně nad soutokem dvou potoků, které Dobruškou procházejí, a to Brtvy a Zlatého potoka.

Samotná historie školy je spojena s rokem 1950, kdy v dílnách bývalé továrny na zemědělské stroje firmy Šeda byla zahájena výuka prvních učňů pro dobrušský závod TOS. Bylo zde zřízeno Středisko pracujícího dorostu pro 60 učňů, kteří se učili v oborech Strojní zámečnický, Soustružnický a Frézař. V roce 1953 zde pak vzniká nový typ učňovské školy, a to Odborné učiliště státních pracovních záloh. Jeho zřizovatelem byla Oblastní správa ministerstva pracovních sil se sídlem v Hradci Králové. Učilo se zde téměř 250 chlapců i děvčat stejným oborům jako v SPZ. Součástí učiliště byl i internát na Poddolí, kde byli žáci povinně ubytováni.

Po zrušení státních pracovních záloh v roce 1957 je status školy změněn, škola je přejmenována na Odborné učiliště a stává se součástí závodu Adast, pro který se učí většina učňů.

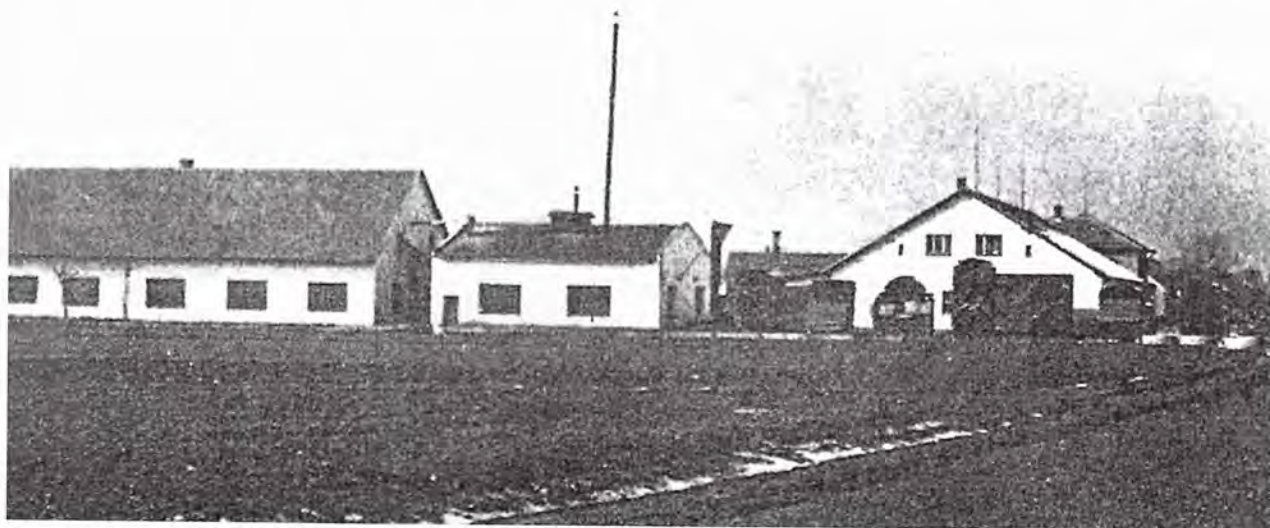
V roce 1963 je pro potřeby okolních podniků ve škole zřízený dvouletý učební obor Obráběčka kovů určený pouze děvčatům. Roku 1967 byl pak v Dobrušce na žádost české a slovenské polygrafie otevřený učební obor Mechanik polygrafických strojů.

Dílna

Další výrazná změna v historii školy nastává v roce 1980, kdy vzniká Střední odborné učiliště jako učňovské zařízení, jehož zřizovatelem je generální ředitelství ZVS Brno. Veškeré činnosti pro školu zajišťuje dobrušský závod Adast. V této době se k učňovskému zařízení v Dobrušce ještě připojuje pracoviště odborného výcviku ŽAS Vamberk a učňovské zařízení Elitex Týniště nad Orlicí, která se stávají odloučenými pracovišti.

Ve Vamberku se vyučuje odborný výcvik učňů převážně pro potřeby podniku ŽAZ Vamberk a v Týništi nad Orlicí probíhá kompletní výuka, tedy teoretická i praktická, pro národní podnik Elitex.

Šedovy závody

K dalšímu zlepšení zázemí školy dochází v roce 1985, kdy je škole předána nová budova pro teoretické vyučování. Zároveň s tím jsou modernizovány i dílny. V té době už škole slouží nový internát, který byl v roce 1984 zřízený v části panelového domu s bytovkami postavený hned vedle školy. Byly tak vytvořeny podmínky pro zavedení nových učebních oborů, jako byl Obráběč kovů a Strojní mechanik. V nich se učeň učil tři roky ve školních dílnách a půl roku pouze odborného výcviku na smluvním pracovišti. Učňovské zkoušky se pak konaly v prosinci.

Rekonstrukce prostor pro výuku odborného výcviku v roce 1984

V této době škola také rozšiřuje nabídku svých oborů o studium při zaměstnání pro absolventy tříletých učebních oborů, které končí maturitní zkouškou, a čtyřletý studijní obor Mechanik strojů a zařízení zakončený také maturitní zkouškou.

Dalším důležitým rokem v historii školy je rok 1991, kdy se škola stává nezávislou na firmách Adast a Elitex, které ji do této doby řídily, a jejím zřizovatelem se stává Ministerstvo průmyslu ČR. Takto škola existovala až do 30. 6. 1994. Dne 1. 9. 1994 vzniká na místě středního odborného učiliště nástupnická Integrovaná střední škola.

Významným rokem byl pro školu rok 2001, kdy byly střední školy převedeny pod řízení krajů. V roce 2003 tak proběhla pod správou Krajského úřadu Hradec Králové tzv. „harmonizace“ naší Integrované střední školy se Střední školou řemesel a služeb v Novém Městě nad Metují. Ředitelství bylo převedeno do Nového Města nad Metují a naše škola se stala odloučeným pracovištěm. Škola tak zaniká a k 30. 6. 2005 mohlo po 55 letech zaniknout i učňovské školství v Dobrušce, neboť veškeré vybavení školy i dílen bylo odvezeno do Nového Města nad Metují.

To se ale nepodařilo a od 1. 9. 2006 byla díky úsilí bývalého ředitele ISŠ Ing. Vladimíra Voborníka zahájena výuka v novém právním subjektu, a to ve Střední škole – Podorlické vzdělávací centrum, Dobruška.

Výstavba nové budovy v letech 1983 – 1985

Budova Integrované střední školy

Zřizovatelem školy jsou podniky, firmy a organizace sdružené do „Podorlického sdružení zaměstnavatelů“. Škola je tak proto samostatným právním subjektem, tzv. „školskou právní osobou“, tzv. nestátní neziskovou organizací. Žáci tedy využívají nejen výhod státních škol, ale i dalších bonusů, které pro ně připravuje škola i zřizovatel.

Postupně a hlavně s pomocí podniků a organizací se podařilo překonat všechny pokusy řady úředníků o likvidaci tohoto nového subjektu, který vnášel „nezdravou“ konkurenci do klidných vod školského systému.

V roce 2008 si na 10 let škola od města Dobrušky pronajala budovu základní školy v Pulicích. Umístila sem posilovnu, dvě učebny ICT techniky a využívala dvě učebny všeobecně vzdělávacích předmětů, venku pak sportovní hřiště se zpevněným povrchem. Smlouva o pronájmu byla v r. 2018 prodloužena do r. 2020.

V současné době škola nabízí na trhu práce tak potřebné technické studijní a učební obory, jako je čtyřletý studijní obor zakončený maturitní zkouškou Mechanik strojů a zařízení, Mechanik seřizovač, Informační technologie se zaměřením na programo-

vání, vývoj aplikací a robotiku a Informační technologie se zaměřením na počítačovou grafiku, audio-video tvorbu a produkční tisk. Ve tříletých učebních oborech si studenti mohou vybrat z oborů Strojní mechanik se zaměřením na zámečníka, Nástrojař, Klempíř a Obráběč kovů.

Veřejnosti škola také umožňuje studium ve tříletém dálkovém nástavbovém studiu Podnikání zakončeném maturitní zkouškou.

Lákavé jsou také profesní kvalifikace ve strojírenských oborech, které jsou v současné době nejžádanější na trhu práce. Součástí školy je i svářečská škola, která nabízí kurzy ve čtyřech metodách sváření s možností složení i úředních (dříve státních) zkoušek.

A tak není pochyb, že Střední škola – Podorlické vzdělávací centrum Dobruška je důstojným nástupcem a pokračovatelem středního učňovského i maturitního školství v Dobrušce.

Použitá literatura:

K historii zaniklé firmy Šeda
(Muzeum města Dobrušky)

Sborník zařízení pro výchovu a výuku učňů a žáků
od SPD po ISŠ 1953 – 1994

Almanach k 10. výročí Střední školy – Podorlické
vzdělávací centrum 2006 – 2016

Kronika města Dobrušky

Archiv Střední školy – Podorlické vzdělávací centrum
Dobruška

Škola po zateplení budovy v roce 2012